

การรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ปภาดา คิครอบ¹ และ นุชรี บุญศรีงาม^{1*}

¹สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

*nucharee574@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 304 คน เครื่องมือที่ใช้การวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนชุมชนบ้านกลางมีการรับรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์จาก Facebook มากที่สุด โดยใช้โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือในการรับรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรียนรู้วิธีการเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยตนเอง ใช้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวันและใช้เป็นประจำทุกวัน โดยใช้มากกว่า 4 ชั่วโมงต่อวัน ใช้ในช่วงเวลา 18.01-24.00 น. มีความสนใจในเรื่อง สารความรู้ ที่อยู่ในรูปแบบวิดีโอ มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทราบวิธีการเข้าใช้งานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ รองลงมา คือ ทราบวิธีการสืบค้นสารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์สำหรับการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมาย และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สามารถอ้างอิงแหล่งที่มาของสารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ และประชาชนชุมชนบ้านกลางที่มีเพศต่างกันมีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่ต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การรู้สารสนเทศ เครือข่ายสังคมออนไลน์ ความสามารถในการรู้สารสนเทศ

Information Literacy on Social Networks of People in Ban Klang Community, Moo 3 Tambon Ngew Rai, Nakhon Chai Sri District, Nakhon Pathom Province

Paphada Kidrob¹ and Nucharee Boonsringam¹

¹Library and Information Science, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Nakhon Pathom Rajabhat University

*nucharee574@gmail.com

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the behavior of information literacy on social networks of people in Ban Klang community, moo 3 in Tambon Ngew Rai, Nakhon Chai Sri District, Nakhon Pathom province 2) to study the information literacy capabilities on social networks of people in Ban Klang community, moo 3 in Tambon Ngew Rai, Nakhon Chai Sri District, Nakhon Pathom province and 3) to compare the information literacy capabilities on social networks of people in Ban Klang community, moo 3 in Tambon Ngew Rai, Nakhon Chai Sri District, Nakhon Pathom province by gender, age, education level, and occupation. The sample group used in this research were 304 people in Ban Klang Community, moo 3 in Tambon Ngew Rai, Nakhon Chai Sri District, Nakhon Pathom Province. The research instrument was a questionnaire. Data was analyzed by percentage, means, standard deviation, t-test and OneWay ANOVA. The results of the study found that the information literacy of most people use facebook through mobile phones for recognizing the information on social networks. They learnt how to use social networks themselves and used information on social networks to benefit for everyday life by using it more than 4 hours per day. Mostly used during 18.01 p.m.-24.00 p.m. by focusing on knowledge in videos. The information literacy capabilities on social networks as a whole is at a high level. The item with the highest average was knowing how to access social networks. The second was knowing how to search for information on social networks for homework or assignments and the lowest mean is able to cite sources of information on social networks and people in Ban Klang who have different genders had no difference in information literacy capabilities on social networks as a whole. The people who have different ages, education levels and occupation, the overall information literacy capabilities on social networks was statistically different at the .05 level.

Keywords: Information Literacy, Social Network, Information literacy capabilities

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสารสนเทศในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่มีความทันสมัย สะดวกรวดเร็ว ผ่านระบบโทรศัพท์มือถือ และระบบคอมพิวเตอร์ ที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย โดยใช้ในการติดต่อสื่อสาร การประชุมออนไลน์ การเรียนออนไลน์ การค้าขายออนไลน์ การติดต่อประสานงาน และการใช้ในเรื่องส่วนตัวต่าง ๆ ได้อย่างง่ายดายผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ (Line) เฟซบุ๊ก (Facebook) อินสตาแกรม (Instagram) ทวิตเตอร์ (Twitter) อีเมล (Email) อีกทั้งโปรแกรมที่ใช้ในการประชุมออนไลน์หรือเรียนออนไลน์ เช่น ชูม (Zoom) กูเกิลมีท (Google Meet) ไมโครซอฟท์ทีม (Microsoft Teams) ในปัจจุบันสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์เป็นอย่างมาก ทำให้สามารถรับรู้ข่าวสารสารสนเทศจากทั่วโลกต่าง ๆ ที่เข้ามาเป็นอย่างมาก โดยใช้เวลาอันรวดเร็ว การรู้สารสนเทศ จึงนับได้ว่ามีความสำคัญต่อความสำเร็จของบุคคลในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต และความเป็นพลเมืองที่ดีในสังคมประชาธิปไตย ดังคำกล่าวของ สมาน ลอยฟ้า ที่กล่าวว่า ประชากรที่เป็นผู้รู้สารสนเทศจึงถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุดของประเทศในยุคนี้นี้ [1] การรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเข้าถึง และใช้แหล่งต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพื่อแก้ไขปัญหาความต้องการสารสนเทศ ซึ่งการรู้สารสนเทศมีความหมายมากกว่าความสามารถในการอ่านและการเขียน การรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับการค้นหา การประเมิน การใช้ และความรู้ในการสื่อสาร บุคคลต้องรู้และต้องใช้ทักษะการวิเคราะห์ เพื่อกำหนดข้อคำถาม กำหนดวิธีการวิจัย และต้องใช้ทักษะในการประเมินอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้บุคคลต้องมีความสามารถในการค้นหา เพื่อหาคำตอบให้กับคำถามที่ซับซ้อน และด้วยแนวทางที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น [2]

การรู้สารสนเทศยังเกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องสังคมสารสนเทศ ซึ่งหมายถึงสังคมที่มีสารสนเทศเป็นแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ในสังคมสารสนเทศ จะมีการใช้สารสนเทศในชีวิตประจำวันของประชาชนในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระดับบุคคล สังคม การศึกษา ธุรกิจ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างจัดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยน และเผยแพร่สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ แนวคิดเรื่องการสร้างสังคม สารสนเทศและสังคมความรู้ เป็นผลจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่แพร่กระจายไปทั่วโลก เทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในสังคมปัจจุบันไปอย่างกว้างขวางไม่ว่าจะเป็นความเป็นอยู่ การศึกษา การทำงาน การใช้เวลารว่าง การรู้สารสนเทศจึงถือเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุขของประชาชน และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมโลกให้ดำรงอยู่และพัฒนาไปได้ด้วยดี [3] การรู้สารสนเทศ มีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่อง การเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเชื่อว่าการศึกษาไม่มีจุดสิ้นสุด การเรียนรู้ตลอดชีวิตช่วยให้บุคคลได้มีโอกาสและประสบการณ์การเรียนรู้ทุกช่วงของชีวิตในหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาในระบบ โรงเรียนการศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ฯลฯ ในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว โรงเรียน สถานที่ทำงาน ชุมชน หรือสังคม การเรียนรู้ตลอดชีวิตช่วยให้บุคคลมีโอกาสนำมาพัฒนาตนในทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม แต่การเรียนรู้ตลอดชีวิตไม่สามารถเกิดขึ้นได้ถ้าปราศจากการรู้สารสนเทศ การรู้สารสนเทศจึงเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในปัจจุบันองค์กรสากล เช่น ยูเนสโก ได้เน้นบทบาทสำคัญของการรู้สารสนเทศควบคู่ไปกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่ การศึกษา การให้บริการทางสุขภาพและการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาธุรกิจและเศรษฐกิจ โดยเน้นทรัพยากรมนุษย์ และการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมืองและการปกครอง [3]

ผลการสำรวจของ Connected Life 2014 ระบุว่าคนไทยใช้เวลากับโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือมือถือมากที่สุดในแต่ละวันมากกว่าสื่อหลักของประเทศอย่างสื่อโทรทัศน์ รูปแบบการใช้งานยอดนิยมในเมืองไทย ได้แก่ การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และการส่งข้อความแบบทันที การใช้โซเชียลเน็ตเวิร์กในเมืองไทยมากกว่าร้อยละ 59 เป็นการใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือ ร้อยละ 11 ใช้งานผ่านแท็บเล็ต ร้อยละ 15 ใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก และร้อยละ 15 ใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะทั่วไป ส่วนการใช้

บริการส่งข้อความแบบทันที ผู้ใช้ร้อยละ 68 ใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือ ร้อยละ 10 ใช้งานผ่านแท็บเล็ต ร้อยละ 11 ใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก และอีกร้อยละ 11 ใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ [4]

ชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีประชากรประมาณ 1,245 คน ประชาชนส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยที่กำลังศึกษาและวัยทำงาน ที่มีช่วงอายุ 21-30 ปี (ร้อยละ 68.82) ประกอบกับในช่วงปลายปี 2562 ถึงปัจจุบัน ประชากรโลกกำลังประสบปัญหาโรคระบาดอย่างรุนแรง นั่นคือ “โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)” โดยการระบาดครั้งนี้ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต ทำให้ผู้คนอยู่ในสังคมอย่างหวาดกลัวและวิตกกังวล อีกทั้งยังต้องเว้นระยะห่างทางสังคม งดเว้นการพบปะกับผู้อื่นหากไม่จำเป็น ทำให้การสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคคลก็ลดน้อยลงตามไปด้วย ขณะเดียวกันก็มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น [5] มีการนำสารสนเทศจากสื่อสังคมออนไลน์เข้าใช้มาในชีวิตประจำวันกันอย่างมาก ไม่ว่าจะนำมาใช้ประกอบการศึกษา การทำงาน หรือการประกอบอาชีพ จึงทำให้ประชาชนต้องมีการรับรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ตลอดเวลา ซึ่งอาจทำให้มีการพบเจอสารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือและไม่น่าเชื่อถืออยู่มาก ผู้วิจัยซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และกำลังศึกษาอยู่ ได้เห็นถึงความสำคัญของการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นการช่วยให้บุคคลสามารถนำสารสนเทศออกมาใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย การรู้สารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต เพราะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหลาย ๆ แหล่ง จึงเกิดการคิดวิเคราะห์ ประเมิน และคัดเลือกข้อมูลสารสนเทศที่เป็นข้อเท็จจริงไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการทราบว่าประชาชนในชุมชนบ้านกลางมีความเข้าใจในเนื้อหาของสารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์หรือไม่ สามารถวิเคราะห์ ประเมินค่าเนื้อหาของสาระที่แฝงอยู่ในข้อมูลข่าวสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้หรือไม่ รวมทั้งเข้าใจถึงแหล่งที่มาของข้อมูลหรือไม่ สามารถนำสารสนเทศที่ได้รับรู้มาไปให้เกิดประโยชน์และอ้างอิงในการศึกษาและทำงาน และเพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปส่งเสริมการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนในชุมชนต่อไป จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
- 2.2 เพื่อศึกษาความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

3. สมมติฐานการวิจัย

- 3.1 ประชากรในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่มีเพศต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน
- 3.2 ประชากรในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน
- 3.3 ประชากรในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน

3.4 ประชากรในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่มีอาชีพต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 1,254 คน ทั้งหมด 508 ครัวเรือน แต่ละครัวเรือนมีประชาชนอาศัยอยู่โดยเฉลี่ยครัวเรือนละ 2-4 คน และส่วนใหญ่อยู่ในวัยเรียนและวัยทำงาน (ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย ณ เดือนตุลาคม 2564)

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาในครั้งนี้จำนวน 304 คน ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ใช้สูตรของ Yamane [6] มีความคลาดเคลื่อนในระดับ $\pm 5\%$ ภายใต้ความเชื่อมั่น 95% และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก (Lottery) โดยการพิมพ์ชื่อนามสกุลของประชากรทั้งหมดแล้วหยิบครั้งเดียวจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ตัวแปรตามคือ พฤติกรรมและความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ตอนที่ 2 พฤติกรรมการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ลักษณะเป็นแบบแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 3 ความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นคำถามแบบเลือกตอบชนิดมาตราส่วนแบบประมาณค่า (rating scale) จำนวน 15 ข้อ และตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นคำถามแบบปลายเปิด

4.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ นำมาสร้างแบบสอบถามการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนด IOC เท่ากับ 0.67 และ 1.00 ซึ่งการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC = 0.74 ถือว่ามีความเที่ยงตรงของเนื้อหา [7] แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นโดยทดลองเก็บข้อมูลกับประชาชนชุมชนบ้านกลางหมู่อื่น จำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ของ Cronbach [8] ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ซึ่งแสดงว่ามีความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง ทำให้พบข้อบกพร่องของแบบสอบถามและได้นำมาปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ แล้วจึงนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 304 ฉบับ ไปขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากประชาชนในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในช่วงเดือนกันยายน 2564 โดยผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม วิธีการเก็บข้อมูล และรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับ

กลับคืนมาทั้งหมด 304 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรวจสอบความสมบูรณ์ในแต่ละข้อ และนับจำนวนแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ และผู้วิจัยได้นำข้อมูลในแบบสอบถามไปวิเคราะห์ทางสถิติโดยโปรแกรมสำเร็จรูป

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 พฤติกรรมการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ตอนที่ 3 ความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และตอนที่ 4 เปรียบเทียบความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ตามเพศ ด้วยวิธีการทดสอบที (t-test) ตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และทดสอบรายคู่ เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบ LSD

5. สรุปผลการวิจัย

ประชาชนชุมชนบ้านกลางส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.09) เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 63.82) มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 50.10) เป็นนักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 32.24) ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 พฤติกรรมการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ประชาชนชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีรับรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์จาก Facebook มากที่สุด (ร้อยละ 83.57) ใช้โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือในการรับรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 85.48) เรียนรู้วิธีการเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยตนเอง (ร้อยละ 69.74) ใช้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวันและใช้เป็นประจำทุกวัน (ร้อยละ 65.46) โดยใช้เวลามากกว่า 4 ชั่วโมงต่อวัน (ร้อยละ 51.61) ใช้ในเวลา 18.01-24.00 น. (ร้อยละ 50.66) และมีความสนใจในเรื่อง สารความรู้ ที่อยู่ในรูปแบบวิดีโอ (ร้อยละ 54.28)

5.2 ความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ประชาชนชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทราบวิธีการเข้าใช้งานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา คือ ทราบวิธีการสืบค้นสารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ สำหรับทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.18$) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สามารถอ้างอิงแหล่งที่มาของสารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ ($\bar{X} = 3.74$)

5.3 เปรียบเทียบความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี้วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ประชาชนชุมชนบ้านกลาง เพศชายและเพศหญิง มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

ประชาชนชุมชนบ้านกลาง ที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประชาชนชุมชนบ้านกลาง ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนชุมชนบ้านกลางที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ทราบวิธีการเข้าใช้งานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ทราบแหล่งข้อมูลในการค้นหาสารสนเทศ สามารถประเมินความน่าเชื่อถือของเนื้อหาสารสนเทศได้ ทราบวิธีการสืบค้นสารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์สำหรับการทำบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมาย และสามารถอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ประชาชนชุมชนบ้านกลางที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนชุมชนบ้านกลาง ที่มีอาชีพต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนชุมชนบ้านกลางที่มีอาชีพต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ไม่แตกต่างกัน จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ติดตามข่าวสารที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนชุมชนบ้านกลางที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ประชาชนชุมชนบ้านกลางที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ แตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้าง และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจิวราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยอภิปรายผลจำแนกเป็นหัวข้อได้ดังนี้

6.1 พฤติกรรมการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนชุมชนบ้านกลาง มีการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์จาก Facebook มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ Facebook เป็น Application ที่ใช้งานง่ายที่สุด ติดต่อสื่อสารได้สะดวก รับข่าวสารได้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถรับสารสนเทศได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อริสา [9] ที่พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของเยาวชนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร เปิดรับข่าวสารจากเว็บไซต์สังคมออนไลน์ เช่น Facebook มากที่สุด และเข้าใช้งานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ในช่วงเวลา 18.01-24.00 น. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนนอนหลังจากที่เรียนทั้งวัน จึงมีเวลาในการติดตามข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาวิณี [10] พบว่า การเปิดรับข่าวทุกวันในช่วงเวลา 18.00-24.00 น. วัตถุประสงค์เพื่อติดตามเหตุการณ์ และใช้โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ อาจเป็นเพราะปัจจุบันโทรศัพท์มือถือ เป็นที่นิยมในหมู่สังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ และเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถพกพาไปตามสถานที่ต่าง ๆ ได้สะดวก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กายกาญจน์ [11] ที่พบว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชน Gen-X ในเขตกรุงเทพมหานคร จะเลือกใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโทรศัพท์มือถือเป็นอันดับแรก [12] และประชาชนใช้ประโยชน์จากสารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากในปัจจุบันมีการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มากขึ้น รับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ค้นหาสารสนเทศที่ต้องการเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือการเรียน รวมทั้งยังช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ช่วยผ่อนคลายความเครียด และช่วยลดภาวะโรคซึมเศร้าได้

[13] ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริญญา [14] พบว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากการใช้ประโยชน์และได้รับความพึงพอใจ เพราะว่าการเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความจำเป็นอย่างมากต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ช่วยให้หมีเพื่อนหรือคนรู้จักเพิ่มมากขึ้น และแสวงหาข่าวสารได้ตามที่ต้องการ

6.2 ความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์

ประชาชนชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประชาชนมีความสามารถในการทราบวิธีการเข้าใช้งานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ มากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันได้เข้าสู่ยุคสังคมดิจิทัล ทำให้ประชาชนต้องมีการปรับตัวและทราบถึงวิธีการเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อให้ทันตามยุคสมัยปัจจุบันมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญาวี [15] ที่พบว่า ผู้สูงอายุ ในจังหวัดนนทบุรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ ได้เรียนรู้วิธีการเข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้รับรู้สิ่งใหม่ ๆ ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความรู้เรื่องรูปแบบบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ และมีความรู้ช่องทางการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ รองลงมา คือ ทราบวิธีการสืบค้นสารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์สำหรับการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมาย อาจเป็นเพราะการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ไม่ได้มีอยู่เพียงแต่ในห้องเรียนหรือตำราเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่สนใจผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันจิรา [16] พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมด้านการศึกษา เนื่องจากนักเรียนใช้เพื่อติดต่อสื่อสาร หาความรู้ สืบค้นข้อมูลเพื่อทำรายงาน/การบ้านที่ได้รับมอบหมาย และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สามารถอ้างอิงแหล่งที่มาของสารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการนำเสนอสารสนเทศเครือข่ายสังคมออนไลน์มากขึ้น การอ้างอิงถือว่าเป็นการแสดงหลักฐานที่มาของข้อมูลอย่างถูกต้องละเอียดถี่ถ้วน ทำให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ และสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ เป็นการให้เกียรติผู้เขียน รวมทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านสามารถค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่อ้างอิงได้

6.3 เปรียบเทียบความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ประชาชนชุมชนบ้านกลาง เพศชายและเพศหญิง มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตพล [17] พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจันจิรา [16] ที่พบว่านักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชาชนชุมชนบ้านกลาง ที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยที่กำลังศึกษาและวัยทำงาน ที่มีช่วงอายุ 21-30 ปี เป็นช่วงวัยที่ต้องมีการปรับตัว และเรียนรู้ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิชา [18] พบว่า คนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกัน มีการแสดงพฤติกรรมการเข้าใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชาชนชุมชนบ้านกลาง ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนใจ และรับรู้เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการแตกต่างกันตามวุฒิการศึกษา สามารถนำสารสนเทศที่เข้าถึงได้มาใช้ในชีวิตประจำวัน และได้รับเนื้อหาใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ระดับการศึกษาที่ต่างกัน ความสนใจและรับรู้สารสนเทศก็ย่อมแตกต่างกันไปตามความต้องการ ดังที่ สมร [19] ได้กล่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารผ่านอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้

สามารถที่จะคอยควบคุมข่าวสารที่ต้องการเปิดรับ หรือเลือก ปฏิเสธข้อมูลข่าวสารที่เห็นว่าไม่น่าสนใจได้อย่างสะดวก ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจรับข่าวสารแตกต่างกันออกไปตามแต่ละบุคคล ก็คือการศึกษา ซึ่งการศึกษา มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเลือกของผู้รับสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญาวี [15] พบว่า พฤติกรรมการใช้และผลการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในจังหวัดนนทบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชาชนชุมชนบ้านกลาง ที่มีอาชีพต่างกัน มีความสามารถในการรู้สารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างอยู่ในบริบทอาชีพที่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ดังที่ Schramm อธิบายว่าประสบการณ์นั้นมีอิทธิพลต่อการรับรู้สารสนเทศ เนื่องจากแต่ละคนล้วนมีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันจึงส่งผลให้การรับรู้สารสนเทศผ่านสื่อสังคมออนไลน์มีความแตกต่างกันด้วย [20] ซึ่งสอดคล้องกับ ปริณดา [20] ที่พบว่า อาชีพต่างกันมีความเชื่อถือในข่าวบันเทิงที่น่าเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างอาชีพพ่อบ้าน แม่บ้าน มีความเชื่อถือในข่าวบันเทิงด้านแหล่งขอมูลสูงกว่า นักเรียน นักศึกษา และครูอาจารย์ รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างอาชีพพ่อบ้าน แม่บ้าน มีความเชื่อถือในข่าวบันเทิงด้านเนื้อหาข่าวสูงกว่า ลูกจ้างบริษัทเอกชน ค้าขาย และครูอาจารย์

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้บริการสารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

2) ให้การศึกษาเกี่ยวกับการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีความสามารถอ้างอิงแหล่งที่มาของสารสนเทศบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ โดยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดไปล่วงละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างประชาชนในชุมชนบ้านกลาง หมู่ 3 ตำบลจี่วราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ซึ่งอาจจะได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตการวิจัย และพื้นที่ในการศึกษาวิจัยให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยเลือกประชากรกลุ่มผู้สูงอายุ เนื่องจากปัจจุบันผู้สูงอายุกำลังเพิ่มจำนวนมากขึ้น จึงควรให้ความสำคัญต่อการรู้สารสนเทศของผู้สูงอายุผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ อีกทั้งควรศึกษาวิจัยเพื่อใช้ในการนำไปพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ ตลอดจนทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้กับผู้สูงอายุ

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] สมาน ลอยฟ้า. (2544). การรู้สารสนเทศ : ทักษะที่จำเป็นสำหรับสังคมสารสนเทศ. *มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์*, 19 (1), 1-6.
- [2] นิรมล ช่อม. (2559, มกราคม-มิถุนายน). ทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. *จันทรเกษมสาร*, 22 (42), 71-82.
- [3] กุลยา สุขพงษ์ไทย. (2556, มกราคม-มิถุนายน). พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 7 (13), 106-121.

- [4] พรพรรณ จันทร์แดง. (2559, พฤษภาคม-สิงหาคม). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, 4 (2), 44-54.
- [5] จักรภัทร เครือฟัก, และรุจโรจน์ แก้วอุไร. (2564). สื่ออินโฟกราฟิกกับการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อรับมือกับภาวะวิกฤติโควิด-19. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 17(1), 47-66.
- [6] Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.) New York: Harper and Row.
- [7] สุรพงษ์ คงสัตย์ และธีรชาติ ธรรมวงศ์. (2551). การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC). ค้นเมื่อ เมษายน 25, 2565, จาก <https://www.mcu.ac.th>.
- [8] Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of psychological testing* (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- [9] อริสา เหล่าวิชยา. (มกราคม-มีนาคม, 2559). พฤติกรรมและการใช้ประโยชน์จากการติดตามข่าวผ่านสื่อของเยาวชนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 10 (1), 33-43.
- [10] ภาวิณี น้อยช่างคิด. (2560). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวและความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอข่าวผ่านเฟซบุ๊กของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. ค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <http://www.m bainovationram.pdf>
- [11] กายกาญจน์ เสนแก้ว. (2558). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ Gen-X ในกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- [12] กันทภณ ภูมิภมร และวลัยพร รัตน์เศรษฐ์. (เมษายน-กรกฎาคม, 2558). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของพนักงานบริษัทสีซิงกิลกรไทย สำนักพหลโยธิน กรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 3 (3), 899-909.
- [13] เกศวลี ประสิทธิ์. (2563). การเปิดรับสื่อวัฒนธรรมการบริการผ่านแอปพลิเคชันในการดำเนินชีวิตของกลุ่มเบบี้บูมเมอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมทางธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [14] จริญญา ปันท้วงกูร. (2558, มีนาคม-มิถุนายน). แนวทางการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *ธรรมทัศน์*, 15 (1), 55-63.
- [15] พิชญาวี คณະผล. (2559). พฤติกรรมการใช้และผลการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในจังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
- [16] จันจิรา แก้วขวัญ. (2561). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [17] กันทพล บันทัดทอง. (2557). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และความพึงพอใจของกลุ่มคนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- [18] ปณิชา นิตีพรมงคล. (2553). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร. การศึกษาคคว้าอิสระนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- [19] สมร ทองดี. (2532). การพัฒนาบุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมของนักเรียน วัยรุ่น. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น หน่วยที่ 1-8. (หน้า 135-137). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- [20] ปรีณดา เรืองศักดิ์. (2561). ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความเชื่อถือในชาวบันเทิงที่นำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาอีสเทอร์น, 12 (1), 110-125